

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Saksbehandler: HISKJ
Telefon (direkte): 37017319

Deres ref.:
Vår ref.: 2010/15-78

Vår dato: 18.01.2011
Løpenr.: 1157/2011

Forslag til ny folkehelselov - høring

I høringsnotatet om ny folkehelselov pekes det på at "befolkningens helse er blant samfunnets viktigste ressurser". Ut fra dette legges det vekt på at loven skal medvirke til en "samfunnsutvikling som styrker folkehelsen og utjevner sosiale forskjeller i helse og levekår".

Fylkeseldrerådet i Aust-Agder støtter disse utsagn og slutter seg til de fire prinsipper som legges til grunn i utforming av lov- og regelverk, tolkning av lovene og anvendelsen av disse. Nevnte prinsipper er: Førre-var-prinsippet, helse-i-alt-vi-gjør, utjevning og bærekraftig utvikling.

Høringsnotatet beskriver på en oversiktlig måte, både historisk helseutvikling og utfordringer vi står overfor dersom den negative utviklingen fortsetter i samme spor. Dette gjelder så vel det psykiske, sosiale og fysiske området som menneskers livsstil. Fylkeseldrerådet antar at de ulike områdene ikke opptrer som isolerte arenaer, men at de kan ha gjensidig påvirkning på hverandre og i mange tilfeller forsterke hverandre.

Fylkeseldrerådet er enig i at situasjonen krever omfattende tiltak for å snu utviklingen. Lovens formålsparagraf favner de viktigste forhold som har betydning for folkehelsearbeidet, men i og med at enkeltmenneskers og gruppers livsstil i økende grad påvirker folkehelsen i uheldig retning, vil vi påpeke behovet for at teksten i formålsparagrafen også bør inkludere denne side av samfunnsutviklingen på en tydelig måte.

Som ledd arbeidet med å la folkehelse inngå som en viktig faktor i "alt-vi-gjør", vises det til at det er mange aktører som har ansvar og virkemidler i arbeid for god folkehelse. På side 40 i høringsnotatet gis eksempler på dette og det presiseres at "effektivt folkehelsearbeid må utøves i alle samfunnssektorer og i felles innsats på tvers av sektorene. Dette harmonerer godt med omtalen under avsnittet om nyere utvikling i folkehelsearbeidet (side 35), hvor det heter: "Siden påvirkningsfaktorene for helse befinner seg i flere samfunnssektorer, er ikke befolkningens helse et ansvar for helsesektoren alene".

Fylkeseldrerådet støtter denne brede innfallsvinkel i saken, men finner ikke at denne forståelse fullt ut er ivaretatt i lovteksten. Etter rådets mening er det behov for, i like stor grad, å presisere hvilket ansvar som hører inn under arbeidsmiljøloven, samferdselsloven, opplæringsloven, barnehageloven, lov om matproduksjon, alkoholloven og tobakksloven, som den omtale plan- og bygningsloven og miljøloven er gitt.

Lovforslaget inneholder relativt detaljerte instruksjoner når det gjelder særlig kommunens ansvar. Vi antar at dette har sammenheng med at ansvaret for folkehelsearbeidet, etter at loven er innført, skal legges til kommunen som sådan og ikke bare til kommunehelse-tjenesten. Dette betyr at det blir behov for en betydelig oppgradering av kompetanse innenfor de etater som tidligere ikke har hatt ansvar på dette felt. Videre medfører økt satsing på folke-helsearbeid at iverksetting av tiltak krever økt tilgang av både personell, utstyr og økonomi.

Fylkeseldrerådet har ingen bemerkninger til den klargjøring av ansvar og oppgaver som gjøres gjeldende overfor fylkeskommunene og kommunene og støtter at kommunene gis hovedansvar for utvikling og gjennomføring av folkehelsearbeidet. Imidlertid vil rådet peke på at tilgjengelige opplysninger om kommunenes ressurser hva angår personell, utstyr og økonomi, ikke synes å gi forsvarlig grunnlag for å ivareta det store ansvar og de oppgaver som loven forutsetter. Det bør derfor tas inn i loven et eget kapittel om finansiering av folkehelsearbeidet med bakgrunn i den nye lovens krav.

Rådet mener det er grunn til å regne med stor samfunnsgevinst dersom intensjonene innfris og at det derfor bør være i statens interesse å sette kommunene i stand til å gjøre en best mulig innsats.

Vennlig hilsen

Leder av fylkeseldrerådet i Aust-Agder

Kopi:
Fylkeslegen i Aust-Agder